

Spojené veci C-282/04 a C-283/04

Komisia Európskych spoločností

proti

Holandskému kráľovstvu

„Nesplnenie povinností nemeckým štátom – článok 56 ods. 1 ES a článok 43 ES – Osobitné akcie (‘golden shares’) holandského štátu v spoločnostiach KPN a TPG – Vymedzenie pojmov ‚účasť na kontrole‘, ‚priame investície‘ a ‚portfóliové investície‘ v súvislosti so základnými slobodami – ‚Štátne opatrenie‘ v zmysle základných slobôd – Zabezpečenie univerzálnej poštovej služby“

Abstrakt rozsudku

Voľný pohyb kapitálu – Obmedzenia

(článok 56 ods. 1 ES)

Nemecký štát, ktorý vlastní osobitné akcie v spoločnostiach, ktoré mu vyhradzuje osobitné práva na predchádzajúce schválenie niektorých veľmi dôležitých riadiacich rozhodnutí orgánov uvedených spoločností týkajúcich sa tak ich činnosti, ako aj ich samotnej štruktúry, ktoré sa neobmedzujú na prípad, keď je zásah tohto štátu nevyhnutný z naliehavých dôvodov všeobecného záujmu, si neplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 56 ods. 1 ES.

Keďže totiž zavedenie týchto osobitných akcií do stanov dotknutých spoločností vyplýva z rozhodnutí prijatých dotknutým štátom, je potrebné ich kvalifikovať ako štátne opatrenia.

Uvedené osobitné akcie sú okrem toho spôsobilé odradiť investorov z iných nemeckých štátov od investovania do kapitálu týchto spoločností.

Tieto osobitné akcie totiž môžu mať negatívny vplyv na priame investície, keďže takéto významné rozhodnutia podliehajú predchádzajúcemu schváleniu dotknutým nemeckým štátom a obmedzujú tak možnosti iných akcionárov efektívne sa zúčastňovať na riadení dotknutých spoločností.

Uvedené osobitné akcie môžu odradiť aj od portfóliových investícií. Prípadné odmietnutie dotknutého nemeckého štátu schváliť významné rozhodnutie, ktoré bolo predložené orgánmi dotknutej spoločnosti ako rozhodnutie zodpovedajúce jej záujmu, môže totiž ovplyvniť (burzovú) hodnotu akcií uvedenej spoločnosti, a teda aj atraktivitu investícií do takých akcií.

(pozri body 19, 22 – 24, 26, 27, 44, výrok)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 28. septembra 2006 (*)

„Nesplnenie povinností nemeckým štátom – článok 56 ods. 1 ES a článok 43 ES – Osobitné akcie

(„golden shares“) holandského štátu v spoločnostiach KPN a TPG – Vymedzenie pojmov „účasť na kontrole“, „priame investície“ a „portfóliové investície“ v súvislosti so základnými slobodami – „Štátne opatrenie“ v zmysle základných slobôd – Zabezpečenie univerzálnej poštovej služby“

V spojených veciach C-282/04 a C-283/04,

ktorých predmetom sú žaloby o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podané jednotlivo 30. júna 2004 a 1. júla 2004,

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: H. Støvlbæk, A. Nijenhuis a S. Noë, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Holandskému kráľovstvu, v zastúpení: H. G. Sevenster, J. van Bakel a M. de Grave, splnomocnení zástupcovia,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann (spravodajca), sudcovia K. Schiemann, N. Colneric, K. Lenaerts a E. Juhász,

generálny advokát: M. Poiares Maduro,

tajomník: R. Grass,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. apríla 2006,

so zreteľom na písomnú časť konania,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojimi žalobami sa Komisia Európskych spoločností domáha, aby Súdny dvor určil, že zachovaním v stanovách obchodných spoločností Koninklijke KPN NV a TPG NV niektorých ustanovení, podľa ktorých základné imanie týchto obchodných spoločností zahŕňa osobitnú akciu na meno v držbe holandského štátu, s ktorou sú spojené osobitné práva schvaľujúca niektoré rozhodnutia príslušných orgánov týchto spoločností, si Holandské kráľovstvo nespĺnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 56 ES a 43 ES.

Právny rámec

2 Podľa článku 2:8 holandského občianskeho zákonníka (Burgerlijk Wetboek, ďalej len „Burgerlijk Wetboek“) sa výkon práv, ktorými disponuje majiteľ osobitnej akcie, spravuje zásadami dôvodnosti a spravodlivosti. Podľa tohto ustanovenia:

„1. Právnická osoba, ako aj osoby, ktoré sa zúčastňujú na jej vedení podľa zákona alebo podľa stanov, sú povinné konať vo vzájomných vzťahoch v súlade s požiadavkami zásad dôvodnosti a spravodlivosti.“

2. Pravidlo uplatniteľné v ich vzájomných vzťahoch na základe zákona, zvyklostí, stanov, nariadení alebo dekrétov je pozbavené účinku v rozsahu, v akom je, so zreteľom na okolnosti, neprijateľné vo vzťahu ku kritériám vyplývajúcim z dôvodnosti a spravodlivosti.“

3. Článok 2:92 Burgerlijk Wetboek stanovuje:

„1. So všetkými akciami sú spojené rovnaké práva a povinnosti v pomere k ich menovitej hodnote, ak stanovy neustanovujú inak.

...

3. Stanovy môžu určiť, že s niektorými akciami sú spojené osobitné práva, ktoré sú v nich upravené, a ktoré sa týkajú kontroly spoločnosti.“

Skutkový stav a konanie pred podaním žaloby

4. Roku 1989 sa podnik vo vlastníctve holandského štátu zodpovedný za poštové, telegrafické a telefonické služby transformoval na akciovú spoločnosť s názvom Koninklijke PTT Nederland NV (ďalej len „PTT“).

5. Pri príležitosti čiastočnej privatizácie PTT, predajom prvej časti akcií tvoriacej 30 % jej základného imania v roku 1994 a druhej časti akcií tvoriacej 20 % základného imania v roku 1995, boli stanovy zmenené s cieľom zaviesť osobitnú akciu s názvom „golden share“ v prospech holandského štátu.

6. Roku 1998 sa PTT rozdelila na dve samostatné spoločnosti, a to Koninklijke KPN NV (ďalej len „KPN“) pre telekomunikačné služby a TNT Post Groep NV, z ktorej sa potom stala TPG NV, (ďalej len „TPG“) pre poštové služby.

7. Počas rozdelenia bola osobitná akcia v držbe holandského štátu zmenená tak, aby umožňovala tomuto štátu vlastníť osobitnú akciu v každej z týchto dvoch novovzniknutých spoločností (ďalej len „predmetné osobitné akcie“).

8. V zásade mohol holandský štát previesť osobitné akcie, ktoré vlastnil, na dotknutú spoločnosť, alebo na iného nadobúdateľa. V druhom prípade by musel byť prevod podľa článku 17 stanov KPN a TPG schválený predstavenstvom a dozornou radou tejto spoločnosti.

9. Na základe predmetných osobitných akcií požíva holandský štát osobitné právo na predchádzajúce schválenie rozhodnutí orgánov oboch spoločností týkajúce sa nasledujúcich bodov:

- vydávanie akcií spoločnosti (článok 12 ods. 1, 2 a 4 stanov KPN a TPG),
- obmedzenie alebo zrušenie prednostného práva vlastníkov kmeňových akcií (článok 13 ods. 3 stanov KPN a TPG),
- nadobudnutie alebo prevod vlastných akcií spoločnosti predstavujúcich viac ako 1 % základného imania upísaného ako kmeňové akcie (článok 15 ods. 3 stanov KPN a TPG),
- spätné odkúpenie osobitnej akcie (článok 16 ods. 3 stanov KPN a TPG),
- výkon hlasovacieho práva spojeného s akciami, ktoré vlastní v KPN Telecom BV alebo v PTT Post Holdings BV (alebo v inej právnickej osobe podľa článku 4 ods. 1 zákona o pošte [Postwet]), pri hlasovaní o návrhoch na zrušenie, zlúčenie alebo rozdelenie spoločnosti,

nadobudnutí vlastných akcií, zmene stanov týkajúcej sa právomocí valného zhromaždenia týchto spoločností v už uvedených oblastiach [článok 25 ods. 3 písm. a) stanov KPN a TPG],

- investície spôsobujúce zníženie vlastného imania spoločnosti podľa konsolidovanej účtovnej závierky pod 30 % celkových aktív KPN [článok 25 ods. 3 písm. b) stanov KPN] alebo 15 % celkových aktív TPG [článok 25 ods. 3 písm. b) stanov TPG],
- rozdelenie dividend z akcií spoločnosti a/alebo na záarchu rezerv (článok 36 stanov KPN a TPG),
- zlúčenie alebo rozdelenie [článok 47 ods. 2 písm. a) stanov KPN a TPG],
- zrušenie spoločnosti [článok 47 ods. 2 písm. b) stanov KPN a TPG],
- zmena stanov spoločnosti [článok 47 ods. 2 písm. c) stanov KPN a TPG] týkajúca sa najmä:
 - jej predmetu činnosti v rozsahu, v akom sa týka výkonu koncesií alebo povolení,
 - imania spoločnosti a druhov akcií spoločnosti, pokiaľ ide o vytvorenie nového druhu akcií, kupónov alebo iných práv spoločnosti k výsledkom a/alebo majetku spoločnosti, alebo o zrušenie osobitnej akcie alebo prednostných akcií B,
 - prevodu osobitnej akcie, a
 - zmeny práv spojených s osobitnou akciou podľa článkov 12, 13, 15, ods. 3, článku 25 ods. 3 a článkov 36 a 47 ods. 2 stanov KPN a TPG, ako aj
 - vo všeobecnosti akýchkoľvek zmien, ktoré spôsobujú ujmu, zásah do práv alebo sú v rozpore s právami spojenými s osobitnou akciou.

10 V „Afspraken op Hoofdlijnen KPN en TPG“ (dohoda medzi KPN a TPG) sa holandský štát zaviazal, na jednej strane, využívať osobitnú akciu, ktorú vlastní v KPN, len ak si to vyžadujú jeho dôležité záujmy akcionára, a, na druhej strane, využívať akciu, ktorú vlastní v TPG, len za toho istého predpokladu, alebo ak si to vyžaduje ochrana všeobecného záujmu spojeného so zabezpečením univerzálnej poštovej služby. Uvedený štát sa tiež zaviazal nevyužívať práva, ktoré mu vyplývajú z osobitných akcií, s cieľom chrániť dotknuté spoločnosti proti nežiaducim zmenám kontroly.

11 Medzi rokom 1998 a koncom lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, ktorým bol 6. apríl 2003, riadna účasť holandského štátu bola postupne obnovená na približne 20 % v KPN na 35 % v TPG.

12 Potom, čo Komisia vyzvala Holandské kráľovstvo, aby predložilo svoje pripomienky, zaslala tomuto nemeckému štátu 6. februára 2003 dve odôvodnené stanoviská, v ktorých uviedla, že sa domnieva, že osobitné akcie vo vlastníctve holandského štátu v spoločnostiach KPN a TPG sú nezlučiteľné s článkom 56 ods. 1 ES a článkom 43 ES. Komisia stanovila uvedenému nemeckému štátu lehotu dvoch mesiacov na prijatie požadovaných opatrení s cieľom dosiahnuť súlad s odôvodnenými stanoviskami. Keďže odpovede predložené holandskou vládou v listoch z 28. apríla 2003 neboli uspokojivé, Komisia podala túto žalobu.

13 Uznesením predsedu prvej komory Súdu prvého stupňa z 23. novembra 2005 boli veci C-282/03 a C-283/04 a spojené na účely ústnej časti konania a rozsudku.

O žalobách

14 Na podporu každej z týchto žalôb Komisia uvádza dva žalobné dôvody založené v podstate na porušení článku 56 ods. 1 ES a článku 43 ES, z dôvodu, že Holandské kráľovstvo vlastní dve predmetné osobitné akcie v spoločnostiach KPN a TPG, ktoré mu vyhradzuje osobitné práva na predchádzajúce schválenie niektorých riadiacich rozhodnutí orgánov oboch spoločností.

O žalobných dôvodoch založených na porušení článku 56 ods. 1 ES

Argumentácia účastníkov konania

15 Komisia uvádza, že predmetné osobitné akcie tvoria prekážky voľného pohybu kapitálu podľa článku 56 ods. 1 ES a že osobitné práva spojené s týmito akciami, aj v rozsahu, v akom tieto akcie sledujú ochranu všeobecného záujmu, sú v každom prípade neprimerané.

16 Holandská vláda odpovedá, že uvedené akcie netvoria prekážky voľného pohybu kapitálu. Nemožno ich kvalifikovať ako „štátne opatrenia“ spadajúce do pôsobnosti článku 56 ods. 1 ES. Okrem iného, nemajú vplyv na nadobúdanie akcií v predmetných spoločnostiach, ale len na niektoré rozhodnutia týkajúce sa ich riadenia. Neodrádzajú investorov od nadobúdania podielov v týchto spoločnostiach a v skutočnosti vôbec nepotláčajú investície. Okrem iného, aj keby sa preukázala súvislosť medzi predmetnými osobitnými akciami a investičným rozhodnutím, táto súvislosť by bola taká neurčitá a nepriama, že by ju nebolo možné považovať za prekážku voľného pohybu kapitálu.

17 Subsidiárne táto vláda uvádza, že osobitnú akciu, ktorú vlastní v TPG, možno v každom prípade odôvodniť naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, a to zabezpečením univerzálnej poštovej služby.

Posúdenie Súdnym dvorom

– O existencii prekážok

18 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 56 ods. 1 ES zakazuje vo všeobecnosti obmedzenia pohybu kapitálu medzi členskými štátmi (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky zo 4. júna 2002, Komisia/Francúzsko, C-483/99, Zb. s. I-4781, body 35 a 40, a z 13. mája 2003, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-98/01, Zb. s. I-4641, body 38 a 43).

19 Pri absencii definície pojmu „pohyb kapitálu“ v Zmluve ES v zmysle článku 56 ods. 1 ES Súdny dvor uznal indikatívnu hodnotu nomenklatúry pripojenej k smernici Rady 88/361/EHS z 24. júna 1988, ktorou sa vykonáva článok 67 zmluvy [článok zrušený Amsterdamskou zmluvou] (Ú. v. ES L 178, s. 5; Mim. vyd. 10/001, s. 10). Preto pohyb kapitálu v zmysle článku 56 ods. 1 ES tvoria predovšetkým priame investície vo forme úasti v podniku prostredníctvom vlastníctva akcií, ktoré dávajú možnosť efektívne sa zúčastňovať na jeho riadení a kontrole (tzv. „priame“ investície), ako aj nadobúdanie cenných papierov na kapitálovom trhu s jediným úmyslom uskutočniť finančné investície bez úmyslu získať vplyv a kontrolu na riadenie podniku (tzv. „portfóliové“ investície) (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. marca 1999, Trummer a Mayer, C-222/97, Zb. s. I-1661, bod 21; a Komisia/Francúzsko, už citovaný, body 36 a 37, ako aj Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný, body 39 a 40).

20 Pokiaľ ide o tieto dve formy investícií, Súdny dvor upresnil, že ako „obmedzenia“ podľa článku 56 ods. 1 ES sa majú kvalifikovať vnútroštátne opatrenia, ktoré sú spôsobilé zabrániť alebo obmedziť nadobúdanie akcií v dotknutých podnikoch, alebo ktoré sú spôsobilé odradiť investorov z iných členských štátov od investovania do ich kapitálu (pozri v tomto zmysle najmä

rozsudky Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 41; z 2. júna 2005, Komisia/Taliansko, C-174/04, Zb. s. I-4933, body 30 a 31, ako aj z 19. januára 2006, Bouanich, C-265/04, Zb. s. I-923, body 34 a 35).

21 V prejednávanej veci je opodstatnené konštatovať, že predmetné osobitné akcie tvoria prekážky voľného pohybu kapitálu podľa článku 56 ods. 1 ES.

22 Treba totiž osobitne uviesť, že zavedenie predmetných osobitných akcií do stanov KPN a TPG vyplýva z rozhodnutí prijatých holandským štátom počas privatizácie oboch spoločností s cieľom zaisťovať zachovanie určitého počtu osobitných práv upravených v stanovách. Za týchto podmienok je, na rozdiel od toho, čo tvrdí holandská vláda, opodstatnené kvalifikovať uvedené akcie ako štátne opatrenia spadajúce do pôsobnosti článku 56 ods. 1 ES.

23 Alej je potrebné uviesť, že predmetné osobitné akcie sú spôsobilé odradiť investorov z iných členských štátov od uskutočňovania investícií v KPN a v TPG.

24 Na základe osobitných akcií totiž rad významných riadiacich rozhodnutí orgánov KPN a TPG týkajúcich sa tak zmien oboch spoločností, ako aj ich samotnej štruktúry (predovšetkým otázky zlúčenia, rozdelenia alebo zrušenia) závisí od predchádzajúceho schválenia holandským štátom. Teda, ako správne uviedla Komisia, na jednej strane tieto osobitné akcie zabezpečujú holandskému štátu vplyv na riadenie KPN a TPG, ktorý nie je odôvodnený rozsahom jeho investície a ktorý je významnejší ako vplyv, ktorý by mu bežná účasť v týchto spoločnostiach umožnila dosiahnuť za normálnych okolností. Na druhej strane uvedené akcie obmedzujú vplyv iných akcionárov v porovnaní s významom ich úasti v KPN a v TPG.

25 Okrem iného, osobitné akcie možno spätne odkúpiť len so súhlasom holandského štátu.

26 Existencia týchto akcií môže mať negatívny vplyv na priame investície, keďže takéto významné rozhodnutia podliehajú predchádzajúcemu schváleniu holandským štátom a obmedzujú tak možnosti iných akcionárov efektívne sa zúčastňovať na riadení dotknutej spoločnosti.

27 Predmetné osobitné akcie môžu odrádzať aj od portfóliových investícií v KPN a v TPG. Prípadné odmietnutie holandského štátu schváliť významné rozhodnutie, ktoré bolo predložené orgánmi dotknutej spoločnosti ako rozhodnutie zodpovedajúce jej záujmu, môže totiž ovplyvniť (burzovú) hodnotu akcií uvedenej spoločnosti, a teda aj atraktivitu investícií do takých akcií.

28 Takisto pravdepodobnosť, že holandský štát bude vykonávať svoje osobitné práva s cieľom sledovať záujmy, ktoré sa nezhodujú s ekonomickými záujmami dotknutej spoločnosti, môže odradiť priame a portfóliové investície do tejto spoločnosti.

29 Napokon je opodstatnené uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí holandská vláda, tieto obmedzujúce úkony nie sú ani neurčité, ani príliš nepriame na to, aby mohli vytvárať prekážku voľného pohybu kapitálu.

30 Nemožno totiž vylúčiť, že za určitých osobitných okolností vykonáva holandský štát svoje osobitné práva s cieľom obhajovať všeobecné záujmy, ktoré môžu byť v rozpore s ekonomickými záujmami dotknutej spoločnosti. Osobitné predmetné akcie zahŕňajú aj reálne riziko, že rozhodnutia, ktoré orgány spoločností odporúčajú ako zhodné s ich ekonomickými záujmami spoločností, budú zablokované holandským štátom.

31 So zreteľom na to, čo bolo uvedené, predmetné osobitné akcie predstavujú obmedzenia v zmysle článku 56 ods. 1 ES.

– O prípadnom odôvodnení prekážok

32 Slobodné poskytovanie služieb však možno obmedziť vnútroštátnymi opatreniami opodstatnenými dôvodmi uvedenými v článku 58 ES alebo naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. septembra 2004, Manninen, C-319/02, Zb. s. I-7477, bod 29), pokiaľ neexistuje harmonizačné opatrenie Spoločenstva stanovujúce opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie ochrany týchto záujmov (pozri v tomto zmysle v kontexte slobodného poskytovania služieb rozsudok z 15. júna 2006, Komisia/Francúzsko, C-255/04, Zb. s. I-5251, bod 43 a tam citovanú judikatúru).

33 Pri absencii harmonizácie Spoločenstva v zásade prináleží členským štátom rozhodnúť, na akej úrovni chcú zabezpečiť ochranu legitímnych záujmov, ako aj rozhodnúť o spôsobe, ako túto úroveň dosiahnuť. Môžu to pritom urobiť iba v rámci obmedzení stanovených Zmluvou a osobitne pri rešpektovaní zásady proporcionality, ktorá vyžaduje, aby prijaté opatrenia boli vhodné na zabezpečenie realizácie cieľa, ktorý sledujú, a aby nešli nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. júna 2002, Komisia/Belgicko, C-503/99, Zb. s. I-4809, bod 45).

34 V prejednávanej veci preto treba s cieľom posúdenia dôvodnosti žalobných dôvodov uvádzaných Komisiou preskúmať, či predmetné osobitné akcie, s ktorými sú spojené osobitné práva na predchádzajúce schvaňovanie niektorých riadiacich rozhodnutí orgánov KPN a TPG, možno odôvodniť s ohľadom na jeden z dôvodov uvedených v bode 32 tohto rozsudku, a či sú tieto opatrenia primerané sledovaným cieľom.

35 Pokiaľ ide o osobitnú akciu vlastnenú v KPN, holandská vláda neuvádza žiadny cieľ všeobecného záujmu, ktorý by mohol slúžiť ako odôvodnenie.

36 Za týchto okolností musí byť prvý žalobný dôvod uvádzaný v konaní vo veci C-282/04, založený na porušení článku 56 ods. 1 ES, prijatý.

37 Pokiaľ ide o osobitnú akciu vlastnenú v TPG, holandská vláda uvádza, že táto akcia je nevyhnutná na zabezpečenie univerzálnej poštovej služby a presnejšie na ochranu solventnosti a kontinuity TPG, ktorý je jediným podnikom v súčasnosti schopným zabezpečiť v Holandsku túto univerzálnu službu na úrovni požadovanej zákonom.

38 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zabezpečenie služby všeobecného záujmu, akou je univerzálna poštová služba, môže predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorý môže odôvodniť prekážku voľného pohybu kapitálu (pozri analogicky rozsudok z 20. júna 2002, Radiosistemi, C-388/00 a C-429/00, Zb. s. I-5845, bod 44).

39 Predmetná osobitná akcia však ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zachovanie solventnosti a kontinuity poskytovateľa univerzálnej poštovej služby.

40 Ako totiž správne uviedol generálny advokát v bodoch 38 a 39 svojich návrhov, treba uviesť, na jednej strane, že osobitné práva holandského štátu v TPG sa neobmedzujú na činnosti TPG ako poskytovateľa univerzálnej poštovej služby. Na druhej strane nespôsobujú výkon týchto osobitných práv na žiadnom presnom kritériu a nemožno ho zdôvodniť, a to znemožňuje akékoľvek úložné súdne preskúmanie.

41 Vzhľadom na už uvedené musí byť prvý žalobný dôvod uvádzaný vo veci C-283/04, ktorý je založený na porušení článku 56 ods. 1 ES, prijatý.

O žalobných dôvodoch založených na porušení článku 43 ES

42 Komisia takisto žiada, aby sa urýilo nesplnenie povinností, ktoré Holandskému kráovstvu vyplývajú podľa článku 43 ES, ktorý sa vzahuje na slobodu usadiť sa, pretože predmetné osobitné akcie nebránia len priamym a portfóliovým investíciám v KPN alebo v TPG, ale sú takisto spôsobilé prekážať prevzatíu úasti na kontrole v oboch spoločnostiach, a preto aj na investíciách, ktoré umožňujú urýitý vplyv na ich riadenie a kontrolu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. novembra 2002, Überseering C-208/00, Zb. s. I-9919, bod 77, a citovanú judikatúru).

43 Ako uviedol generálny advokát v bode 41 svojich návrhov, v rozsahu, v akom predmetné osobitné akcie spôsobujú obmedzenia slobody usadiť sa, sú tieto obmedzenia priamym dôsledkom prekážok voňného pohybu kapitálu skúmaných vyššie, od ktorých ich nemožno oddeliť. Keže bolo zistené porušenie článku 56 ods. 1 ES, nie je nevyhnutné jednotlivo skúmať predmetné opatrenia s ohľadom na pravidlá Zmluvy, ktoré sa vzahujú na slobodu usadiť sa (pozri najmä rozsudok z 13. mája 2003, Komisia/Španielsko, C-463/00, Zb. s. I-4581, bod 86).

44 So zreteľom na to, čo bolo uvedené, je potrebné urýiť, že zachovaním v stanovách KPN a TPG niektorých ustanovení stanovujúcich, že základné imanie týchto spoločností zahŕa osobitnú akciu na meno vo vlastníctve holandského štátu, s ktorou sú spojené osobitné práva schvaovať niektoré riadiace rozhodnutia orgánov uvedených spoločností, ktoré sa neobmedzujú na prípad, keď je zásah štátu nevyhnutný z naliehavých dôvodov všeobecného záujmu uznaných Súdnym dvorom, a v prípade TPG najmä s cieľom zabezpečiť zachovanie univerzálnej poštovej služby, si Holandské kráovstvo nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 56 ods. 1 ES.

O trovách

45 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku úastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keže Komisia navrhla zaviazať Holandské kráovstvo na náhradu trov konania a toto nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Zachovaním v stanovách spoločností Koninklijke KPN NV a TPG NV niektorých ustanovení stanovujúcich, že základné imanie týchto spoločností zahŕa osobitnú akciu na meno vo vlastníctve holandského štátu, s ktorou sú spojené osobitné práva schvaovať niektoré riadiace rozhodnutia orgánov uvedených spoločností, ktoré sa neobmedzujú na prípad, keď je zásah štátu nevyhnutný z naliehavých dôvodov všeobecného záujmu uznaných Súdnym dvorom, a v prípade TPG NV najmä s cieľom zabezpečiť zachovanie univerzálnej poštovej služby, si Holandské kráovstvo nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 56 ods. 1 ES.

2. Holandské kráovstvo je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy

* Jazyk konania: holandina.